

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303

541 01 Trutnov, Procházkova 303

Identifikátor školy: 600 019 829

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Školský úřad Trutnov, Horská 5, 541 75 Trutnov

Termín konání orientační inspekce: 14. – 17. února 2000

Čj.	065 203/00-5025
Signatura	oi5ft201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední zdravotnická škola poskytuje úplné střední odborné vzdělání ve studijním oboru všeobecná sestra a střední odborné vzdělání v oboru ošetrovatelka. Oba studijní obory má zařazené ve formě denní, dálkové i večerní. Součástí školy je domov mládeže a školní jídelna.

Kód (JKOV)	Název studijního oboru	Čj., dat. schválení MŠMT ČR, účinnost	Délka st. forma
53-41-M/001 (53-01-6/00)	Všeobecná sestra (VS)	29 978/97-71 z 18.9.1997 od 1.9.1997 26 906/96-71 z 16.9.1996 od 1.9.1996 26 906/96-71 z 16.9.1996 od 1.9.1996	4 r. denní 5 r. dálk. 5 r. več.
53-41-J/001 (53-21-3/00)	Ošetrovatel, ošetrovatelka (OSE)	VV-621-2.7.1991 z 2.7.1991 od 1.9.91 14 601/97-71 z 3.3.1997 od 1.9.1997 14 601/97-71 z 3.3.1997 od 1.9.1997	2 r. denní 3 r. dálk. 3 r. več.

V době konání inspekce se ve škole vzdělávalo ve 13 třídách celkem 273 žáků. Kapacita uvedená v rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol (350 žáků) byla naplněna na 78 %. Ve studijním oboru VS jsou v letošním školním roce každému ročníku otevřeny dvě až tři třídy s výjimkou čtvrtých ročníků, které vzhledem k prodloužení povinné školní docházky chybí. Dvouletý studijní obor OSE je zastoupen v obou ročnících po jedné třídě. Večerní forma studia není realizována, v dálkové formě jsou naplněny první čtyři ročníky oboru VS. Ve škole nejsou integrováni zdravotně postižení žáci.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁNÍ

Cizí jazyky

Hodnocení kvality výuky cizích jazyků vychází z kontrolní činnosti inspekce na hodinách jazyka německého, anglického, francouzského, ruského a latinského. Výběr vyučovacích jednotek měl za cíl pokrýt co nejširší spektrum tříd i vyučujících, aby mohl být podán co nejobjektivnější pohled na výuku cizích jazyků.

Výuka respektuje platné učební osnovy jazykových předmětů. Při výuce se vyučující řídí tematickými plány, které rozpracovávají učební osnovy v závislosti na časovém harmonogramu. Mírné zpoždění probíraného učiva bylo zaznamenáno v hodinách anglického jazyka z důvodu nemoci učitele. Hodiny latinského jazyka vykazují mírný předstih, vyučující přizpůsobuje tempo výuky své plánované absenci. Výuka jazyka ruského žáků dálkového studia opomíjela návaznost probíraného učiva. Jednotlivé vyučovací jednotky byly promyšleny, avšak z hlediska správné výstavby chybělo téměř ve všech navštívených hodinách závěrečné shrnutí učiva. Výukové cíle byly plněny.

Výuka anglického jazyka je zajištěna jedním plně kvalifikovaným vyučujícím a jedním pedagogicky způsobilým učitelem. Výuka německého jazyka navštívených hodin byla zajištěna učitelem pedagogicky způsobilým stejně jako výuka latinského jazyka. Výukou francouzského jazyka je pověřen učitel plně kvalifikovaný podobně jako je tomu u jazyka ruského.

Výuka jazyků probíhá v jazykových učebnách, výuka latiny v kmenové učebně. Všechny

tři učebny jsou situované v nové půdní vestavbě, jsou moderní, světlé, s dostatkem pracovního místa, vybavené plně moderní didaktickou technikou, která slouží výuce (televize, videorekordéry, zpětné projektoři, radiomagnetofony). Učebny jsou vyzdobeny motivačními nástěnkami, na zdech visí mapy a obrazy zemí daných jazykových oblastí, nechybějí ani mluvnická paradigmatata tvarosloví. V době inspekce byly učebny dostatečně větrány. Vzhledem k tomu, že žáci mají standardní pracovní prostor, subjektivně dobré světelné i tepelné podmínky, hodiny obsahově sestavené střídáním náročnějších složek učiva s oddechovými, lze konstatovat, že psychohygienické zásady výuky jsou velmi dobré, kromě umístování výuky některých jazyků až do odpoledních vyučovacích hodin, jako je tomu při výuce latiny a anglického jazyka (osmá a devátá vyučovací hodina v 1. A).

Materiálně technickou základnu výuky tvoří především učebnice. Pro výuku jazyka německého je používána učebnice Německy s úsměvem, do budoucna se počítá s novou učebnicí, neboť stávající je přetížena gramatickou složkou učiva. Pro výuku anglického jazyka se používá The Cambridge English Course 2 (starší vydání). V latině se používá učebnice Jazyk latinský I pro střední zdravotnické školy. Ruština se učí podle starší učebnice Ruský jazyk 2 pro druhý ročník gymnázií. Žáci nepovinného předmětu francouzský jazyk používají pro výuku moderní učebnici Le nouveau sans frontieres. Vyučující i žáci mají kromě učebnic pro výuku k dispozici příručky, 6 druhů překladových a výkladových slovníků, videoprogramy, CD ROM s odbornou tematikou lidského těla, učebnice anatomie a rodinného lékaře. Žáci mají možnost si vypůjčovat různé druhy odborných časopisů. Široké materiální zázemí pro výuku jazyků tvoří školní knihovna a mediátéka. Videotéka obsahuje 500 kusů videokazet převážně s tematikou studijních všeobecných i odborných předmětů. Školní knihovna má založenou systematizaci na programu Lánus a obsahuje 4500 svazků. Plně slouží výuce i účelnému využívání volného času žáků.

Vlastní jazyková výuka byla organizovaná převážně v cizím jazyce. Cíl hodiny byl často stanoven písemně na tabuli včetně programu vyučovacích jednotky. Ve všech hodinách byla aplikována gramaticko-překladová metoda, která nejvíce vyhovuje výuce latiny, jež je založena převážně na rozpoznání správných gramatických tvarů slov a na správném překladu těchto slov z latiny do češtiny. To vše koresponduje s cíli výuky latiny, to jest pasivnímu osvojení jazyka tak, aby jeho ovládnutí sloužilo praktické činnosti ve zdravotnických zařízeních. V ostatních jazykových hodinách převládala metoda komunikativní nad metodou gramaticko-překladovou. Silnou stránkou výuky bylo střídání forem práce. Doplnovací nebo transformační cvičení dle učebnice písemnou i ústní formou, práce s poslechovými cvičeními se zpětnovazebným prověřením porozumění slyšeného dialogu rodilých mluvčích, či užití audiovizuální metody se zřejmým motivačním úvodním záměrem, se snahou uvedení reálií zdravotnického prostředí cizí země. Navazující rozsáhlý dialog žáků byl inspirací pro další kreativní cvičení ze strany žáků formou práce ve dvojicích nebo v týmech. Větší část hodin byla věnována opakování učiva testovací metodou, frontálně nebo individuálně, někdy i písemnou formou. Nové učivo bylo důkladně vysvětleno a záhy fixováno formou různých cvičení. Výklad učiva byl často dialogizovaný s participací žáků. Celkově nižší aktivita byla zaznamenána u žáků prvních ročníků. Pro velkou snahu vyučujících o fixaci učiva prostřednictvím jednotlivých cvičení, nezbyvalo většinou dostatek času v závěru hodin pro shrnutí programu hodin a ujasnění si, zdali výukových cílů bylo dosaženo. Toto explicitní uvědomění pomáhá žákům k lepšímu zapamatování nových poznatků. Při výuce byly respektovány zásady názornosti, trvalosti, posloupnosti (prostřednictvím dalšího nakopírovaného materiálu, videoprogramu, opakovacích cvičení a návaznosti při nácviu gramatických struktur). Hodiny jazyka anglického a německého obsahovaly a nabízely řešení různých relaxačních rébusů, hlavolamů, binga. Výuka jazyka francouzského byla zpestřena poslechem a zpěvem písně a různými slovními hříčkami. Účelně bylo využíváno vyučovacích časů i dalších zdrojů informací. V hodinách ruského jazyka byla procvičována tematika první

pomoci, systému zdravotnického vzdělávání a vybraných nemocí. Výuka byla charakterizována dominantní přednáškou vyučující, žáci se zapojovali ojedinele. Tato skutečnost je ovlivněna faktem, že čtvrtý ročník dálkového studia již vystřídal výuku jazyka anglického i německého. Přes specifiku dálkového studia lze konstatovat, že znalosti žáků jazyka ruského byly minimální. Výuka cizích jazyků směřovala k naplnění mezipředmětových vztahů prostřednictvím údajů z předmětu ošetřovatelství, které se prolínaly nejen v latině, ale i v němčině a zejména v angličtině, kde žáci hledali latinské ekvivalenty anglických výrazů částí lidského těla. Všichni vyučující žákům pomáhali při řešení úkolů.

Ve všech vyučovacích jednotkách byla používána vstupní i průběžná motivace, výuka byla aktualizována rovněž údaji o chorobách současného věku. Při hodnocení žáků bylo prováděno ojedinele ústní hodnocení výkonu ze strany vyučujících. Opomíjena byla zcela snaha o pokrok, prostor nedostávalo ani sebehodnocení či sebereflexe žáka.

Pestrá a variabilní náplň hodin obsahující procvičování všech základních složek jazykové výuky zabezpečovala podmínky pro realizaci komunikativních dovedností žáků. Vyučující respektovali osobnost žáků a rozvíjeli v žácích formou týmové práce smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Věcná a odborná správnost výuky, jakož i verbální i neverbální komunikace všech vyučujících byly na nadstandardní úrovni.

Plánování a příprava hodin je hodnocena jako velmi dobrá, personální podmínky jsou hodnoceny rovněž jako velmi dobré, materiální podmínky jako vynikající, organizace, formy a metody práce jsou velmi dobré. Motivace a hodnocení jsou kvalifikovány jako dobré, interakce a komunikace jako velmi dobré.

Celkově je hodnocen jazyk anglický jako velmi dobrý, jazyk francouzský jako velmi dobrý, latinský jazyk jako velmi dobrý, německý jazyk jako vynikající a ruský jazyk je hodnocen jako dobrý.

Přírodovědné předměty

V rámci inspekční činnosti byly hospitovány některé přírodovědné všeobecně vzdělávací předměty. Z celkového počtu 13 hospitovaných hodin připadlo 9 hodin na teoretickou výuku (3 hodiny matematiky, 4 hodiny fyziky a 2 hodiny chemie), zbývající hodiny na laboratorní cvičení z fyziky a z chemie.

Výuka sledovaných předmětů probíhá podle platných učebních plánů a učebních osnov. Hodinové dotace v jednotlivých ročnících i počet hodin jednotlivých předmětů za celou dobu studia souhlasí s předepsanými údaji v základní pedagogické dokumentaci. Vyučující mají přehledně a svědomitě zpracovány tematické plány, obsahově vycházející z platných učebních osnov. Časové plnění osnov je v souladu s plánem. Kontrolou dokumentace, týkající se dodržování učebních plánů a časového plnění učebních osnov v oblasti dálkového studia, nebyly zjištěny žádné nedostatky. Dílčí změny v hodinové dotaci matematiky ve druhém a třetím ročníku dálkového studia jsou v souladu s povolenými úpravami.

Na výuce matematiky se podílejí 2 učitelé, v předmětech fyzika a chemie 3 učitelé. Z hlediska personálního zajištění výuky lze konstatovat, že vyučující splňují požadovaná kritéria odborné i pedagogické způsobilosti. Výjimkou je jeden učitel chemie, jehož odborné vysokoškolské vzdělání je blízké požadovanému. Tato skutečnost nemá zásadní vliv na kvalitu výuky.

Materiálně technické podmínky výuky jsou velmi dobré. Teoretická výuka sledovaných předmětů probíhá jednak v kmenových třídách, jednak v laboratoři, která je umístěna v suterénu. Uspořádání i vybavení laboratoře, stejně jako materiální stav chemických i fyzikálních sbírek, umožňují bezproblémové a kvalitní provádění plánovaných cvičení. Naopak teoretická výuka celých tříd v prostorách laboratoře je z prostorového hlediska

a vzhledem k omezenému počtu lavic a míst k sezení nevyhovující. Rovněž společné umístění fyzikálních a chemických sbírek je vzhledem k odpařování chemikálií (korozivní prostředí) nevhodné. Škola má pro výuku matematiky, fyziky a chemie dostatečný počet učebních pomůcek a didaktické techniky. Doporučené učebnice a sbírky příkladů si žáci kupují na základě dobrovolnosti, využívají je zejména při domácí přípravě. Ve vlastní výuce častěji používají tištěné pracovní texty, zpracované pro vnitřní potřebu vyučujícími. Jedná se zejména o návody, jednoduché testy, příklady apod. Kmenové třídy splňují psychohygienické požadavky, jejich vnitřní úprava působí dobrým estetickým dojmem.

Sledované vyučovací hodiny měly zpravidla klasickou stavbu. V matematice byla nová látka žákům sdělována formou postupného výkladu se současnou ilustrací a řešením vhodných příkladů. Velmi efektivní z hlediska přehlednosti a názornosti bylo využití zpětného projektoru. Sledované hodiny měly přiměřené pracovní tempo, vyznačovaly se průběžnou aktivizací žáků, dostatečným prostorem pro procvičování nového učiva a pro samostatnou práci žáků. Předepsané kontrolní práce jsou pečlivě opraveny. Na základě hospitačních zjištění lze práci vyučujících matematiky hodnotit jako vynikající. Ve výuce fyziky a chemie byl kladen důraz na význam a pochopení základních pojmů a na souvislosti mezi nimi. Kladně lze hodnotit cílevědomé a soustavné upozorňování na využití a uplatnění poznatků v praxi, zejména ve zdravotnictví. K vytvoření příznivé pracovní atmosféry v hodinách přispěla dobrá aktivita žáků a individuální přístup vyučujících k žákům. Učitelé věnovali dostatečnou pozornost procvičování učiva a ověřování pochopení látky. Dílčím nedostatkem některých hodin byla malá názornost výuky jako důsledek nevyužití vhodných učebních pomůcek či jednoduchých pokusů. Laboratorní cvičení z fyziky a chemie se konají pravidelně a jsou zařazeny v rozvrhu hodin. Dvouhodinové vyučovací jednotky jsou časově reálně naplánovány a byly účelně využity. Vlastní praktické činnosti vždy předcházely teoretický rozbor úloh. Provádění prací bylo vyučujícím soustavně kontrolováno, na případné chyby byli žáci upozorňováni. Výsledky pozorování nebo měření byly po zpracování diskutovány, případné odchylky nebo chyby zdůvodněny. Postup a závěry laboratorních prací žáci zpracovávají formou protokolů. Náměty jednotlivých úloh jsou uvedeny v samostatných tematických plánech. Obsahově korespondují s teoretickou výukou předmětu a často jsou účelově zaměřeny na zdravotnickou problematiku. Konkrétní úlohy jsou dostatečně náročné, přiměřené schopnostem žáků i časovým možnostem. Průběh sledovaných hodin laboratorních cvičení byl hladký, žáci pracovali samostatně, vyučovací doba byla účelně a efektivně využita. Úroveň výuky fyziky a chemie lze souhrnně hodnotit jako velmi dobrou.

Úvodní frontální opakování mělo motivační charakter, současně umožňovalo přechod a návaznost na novou látku. Praktické činnosti v laboratorních cvičeních vhodným způsobem stimulovaly získávání schopností, dovedností a návyků potřebných pro budoucí povolání žáků. Ústní zkoušení bylo prováděno jen ojediněle.

Z dílčích odpovědí žáků lze soudit, že se v probíraném učivu orientují, avšak jejich samostatný projev je neuspořádaný, kusý, mnohdy jednoslovný. Je to částečně důsledek toho, že vyučující při vyučování nevěnují dostatečnou pozornost rozvoji komunikativních schopností žáků.

Na základě provedených hospitací v hodinách všech sledovaných přírodovědných předmětů jsou plánování a příprava výuky hodnoceny jako vynikající, personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky jako velmi dobré. Kvalita organizace, forem a metod výuky byla velmi dobrá, úroveň motivace a hodnocení stejně jako interakce a komunikace také velmi dobrá.

Celkově je úroveň výuky sledované skupiny matematicko-přírodovědných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty

Inspekce se z bloku odborných předmětů zaměřila zejména na sledování úrovně profilových ošetřovatelských předmětů a psychologie, orientačně byly hospitovány i předměty somatologie a chirurgie. V plánování a přípravě odborné výuky jsou respektovány učební plány obou zařazených studijních oborů. Tematické plány odpovídají pojetí a obsahu schválených učebních osnov, plánované časové rozvržení je dodržováno. Méně vhodné bylo odsunutí tematického celku ošetřovatelský proces v rámci prvního ročníku. V následných tématech nemohly být znalosti tohoto systému uplatňovány při nácviku ošetřovatelských intervencí. Kontrolu plnění osnov komplikují některé zápisy v třídních knihách, kde jsou odučená témata formulována příliš obecně bez patřičné konkretizace.

Profilové ošetřovatelské předměty jsou zajištěny 12 interními učiteli. Z nich 8 je plně způsobilých, 2 mají způsobilost pouze odbornou a 2 v současné době nesplňují podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti. Na výuce se dále podílí 17 externě vyučujících lékařů s odbornou způsobilostí pro preklinické a klinické předměty. Skutečnost, že více než polovina z nich nemá způsobilost pedagogickou, kvalitu výuky neovlivňuje.

V současné době, po realizaci půdní vestavby a přestavby celého areálu, obě školní budovy odpovídají vzdělávacímu programu a plánovanému počtu žáků. Všechny vyučovací i odpočinkové prostory byly promyšleně a funkčně vyřešeny, celá škola působí velmi dobrým estetickým dojmem včetně podnětné odborné a profesní výzdoby. Úroveň materiálně technického vybavení odborné části vzdělávacího programu je velmi dobrá. Pro potřeby profilového předmětu ošetřovatelství byla nově zřízena odborná učebna. Netradičním uspořádáním vyučovacího nábytku byly vytvořeny dobré podmínky pro skupinovou práci žáků, kteří se ve vyšších ročnících učí řešit ošetřovatelskou problematiku na základě modelových situací. Pro hodiny cvičení tohoto předmětu jsou k dispozici další tři prostorově odpovídající a kvalitně vybavené odborné učebny simulující nemocniční prostředí. Učebna somatologie s velkým množstvím názorných tabelárních pomůcek a vyučovacích modelů je využívána i pro výuku dalších preklinických a klinických předmětů. Vynikající prostorové a materiálně technické zázemí je vybudováno pro předmět psychologie. Propojené prostory pro teoretické hodiny a cvičení vytvářejí svým vysoce funkčním a estetickým vybavením a k předmětu se vztahující výzdobou nadstandardní podmínky pro výuku. Všechny učebny jsou stabilně zařízeny audiovizuální technikou, ve sledovaných hodinách byla vhodně využívána. Ve všech odborných předmětech jsou žáci vybaveni základními učebnicemi, doplňující odborná literatura a odborné časopisy jsou jim k dispozici ve školním informačním centru. Velké množství přehledně utříděného odborného studijního materiálu, technické vybavení centra, organizace provozu i příjemné prostředí uspokojuje hlubší vzdělávací zájmy žáků.

Učivo bylo ve sledovaných hodinách interpretováno s věcnou a odbornou správností a s přiměřenou hloubkou obsahu. Vyučovací cíle, struktura hodin a použité vyučovací metody a formy odpovídaly tématům, charakteru jednotlivých předmětů, kognitivnímu zaměření teoretických hodin nebo psychomotorické orientaci hodin cvičení. V dynamických a pestrých hodinách byl vyučovací čas efektivně využíván. Žáci průběžně pracovali s učebnicemi, rozšiřujícími materiály a zdravotnickými zaměřenými periodiky. V často používaném skupinovém vyučování byly rozvíjeny jejich individuální i týmové aktivity. Pouze v malé části hodin ošetřovatelství nebyl dostatečně a důsledně aplikován ošetřovatelský proces, učivo bylo orientováno spíše klinicky a bez důrazu na stanovení priorit pasivní a aktivní ošetřovatelské péče. Sporadicky se při dominantním verbálním projevu učitele projevil pasivnější přístup žáků k tématu nebo zúžení nároků pouze na pamětné zvládnutí učiva. Vynikají byla úroveň sledovaných hodin psychologie. Precizní zpracování témat s ohledem na věk a zájmy žáků mělo výrazný formativní účinek, vyučovací čas byl efektivně využíván

pro rozvoj profesionálních dovedností žáků.

V převážné většině sledovaných hodin učitelé velmi dobře pracovali s vyučovacími cíli, jejichž formulování a vyhodnocování žáky motivovalo k aktivnímu přístupu k probírané látce, stejně jako aktualizace učiva, využívání mezipředmětových souvislostí, příkladů z klinické praxe i návaznosti na praktické zkušenosti žáků. Hodnocení vědomostí a dovedností učitelů bylo adekvátní výkonům žáků, v menší míře bylo využíváno vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

V hodinách cvičení předmětu ošetrovatelství a psychologie jsou cíleně rozvíjeny dovednosti profesionální komunikace s klientem. V hodinách psychologie byl žákům poskytován velký prostor pro vyjadřování vlastních pocitů a názorů. Důsledným uplatňováním zásad postupnosti, návaznosti a soustavnosti pomocí modelových situací interakce s nemocnými je dosahováno vysoké míry pochopení, schopnosti logického zdůvodňování i velmi dobré úrovně komunikativních dovedností žáků. V části hodin předmětu ošetrovatelství převažoval důraz na zvládnutí instrumentálních dovedností a komunikace nebyla v dostatečné míře demonstrována ani procvičována.

Plánování odborné části vzdělávacího programu má velmi dobrou úroveň. Nadprůměrné materiální podmínky s dobrým personálním zajištěním se odrazily ve velmi dobré kvalitě sledovaných hodin. Také úroveň motivace a hodnocení stejně jako interakce a komunikace je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je kvalita vzdělávání v odborných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

Praktické vyučování

Při absenci čtvrtých ročníků denního studia bylo sledováno praktické vyučování třetích ročníků, uskutečňované na ošetrovacích jednotkách trutnovské nemocnice. Vyučování je organizováno v souladu se schválenými učebními osnovami předmětu ošetrování nemocných. Týdenní hodinová dotace, výběr pracovišť i délka praktické přípravy žáků na jednotlivých odděleních odpovídá základním pedagogickým dokumentům. Tematické plány jsou postaveny reálně, posloupnost vyučovaných celků je flexibilně upravována v návaznosti na aktuální situaci pracoviště a skladbu nemocných. Učební osnovy předmětu jsou plněny.

Personální zajištění praktického vyučování je totožné s výše uvedeným zajištěním teoretických odborných předmětů interními učiteli. Dělení tříd na skupiny odpovídá podmínkám školy, veškerá týdenní hodinová dotace předmětu je učiteli pokryta.

V letošním školním roce se celá praktická příprava realizuje v trutnovské nemocnici, spolupráce s ní je řádně smluvně zajištěna, žáci jsou pojištěni. Velikost zdravotnického zařízení, skladba odborných oddělení a jejich odborné vybavení umožňují plnění vzdělávacích programů oboru VS i OSE. Celkově je možno podmínky praktické přípravy hodnotit jako průměrné, nemocnice nemá zpracované standardy ošetrovatelské péče a kromě propouštěcí zprávy není používána žádná sesterská dokumentace.

Organizace i průběh vlastní praktické výuky jsou z hlediska psychohygieny zajišťovány velmi dobře. Pro žáky je vybudováno přiměřené sociální prostředí. Rozložení praktického vyučování v rámci týdenního rozvrhu do tří dnů žákům umožňuje klidnou přípravu a plánování ošetrovatelských činností. Stálá přítomnost učitelů je omezováno působení objektivně existujících nepříznivých vlivů náročného klinického prostředí.

Kontinuita výuky předmětu ošetrování nemocných i mezipředmětové návaznosti jsou zajištěny, organizace praktické přípravy je velmi dobře dokumentována. Vzhledem k malému počtu žáků v obou třídách (18 a 18) je výuka obou tříd provázaná. Realizuje se ve čtyřech skupinách na interních a chirurgických odděleních, pátá skupina na pediatrickém úseku

je smíšená. Nevýhodou je rozdíl mezi funkčním systémem ošetrovatelské péče, který je realizován v praxi a progresivním skupinovým systémem, který je uplatňován ve výuce. Žáci nemohou upevňovat dovednosti v realizaci ošetrovatelského procesu i cestou přirozené nápodoby zdravotnických pracovníků. Ze strany personálu není používána mezinárodní sesterská terminologie, informace o klientech jsou zúženy na lékařskou diagnózu, výčet ordinací a neúplný popis akutního stavu. Vzhledem k odlišným systémům také vážně provázanost práce žáků a sester a společná odpovědnost za skupinu nemocných. Při ošetrovatelských činnostech žáci dodržovali předepsané postupy, základní péči ovládali kvalitně a velmi dobře se orientovali v organizaci chodu jednotlivých oddělení. Méně frekventované a složitější činnosti ještě nemají zautomatizované a dopouštějí se drobnějších technických chyb. Na základě velmi dobře zvládnuté široké klinické problematiky jednotlivých pracovišť učitelé vedou žáky k holistickému vnímání problémů klientů. Úroveň monitorizace a vyhodnocování stavu a potřeb nemocných, formulování ošetrovatelských diagnóz, plánování a určování priorit ošetrovatelské péče a hodnocení úspěšnosti aktivních intervencí je úměrná cílovým dovednostem poloviny třetího ročníku.

Nejsilnějším motivačním stimulem je morální ocenění práce žáků ze strany nemocných. Učitelé ve smyslu moderní filosofie ošetrovatelství plánovitě vyrovnávají rozdíly mezi výukou a praxí. Při klasifikaci prvního pololetí třetího ročníku byla v souladu s pozitivním posilováním zohledňována aklimatizace žáků na klinické prostředí a oceňována zejména jejich snaha a zájem.

Vztahy mezi učiteli a žáky jsou partnerské. Žáci jsou vedeni k respektování a prosazování práv klientů. Zvláště výrazné bylo vedení žáků k empatii v postoji ke starším klientům a k pozitivnímu vztahu k interní problematice vůbec. Při interakci s klienty se projevuje soustavné vedení žáků k verbální komunikaci, úroveň jejího profesionálního zvládnutí zatím zaostává za úrovní technického zvládnutí ošetrovatelských činností. Při hodnocení nebyla vyčerpávána celá škála verbálních a nonverbálních dovedností.

Plánování praktické výuky je velmi dobré, personální zajištění a podmínky zdravotnického zázemí průměrné. Úroveň sledovaných vyučovacích jednotek po stránce organizační a metodické byla nadprůměrná.

Kvalita praktického vyučování v klinických podmínkách je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě podmínek a sledované výuky je kvalita vzdělávání ve všech sledovaných předmětech ČŠI celkově hodnocena jako nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy ve střednědobé i dlouhodobé perspektivě je prodiskutovaná a jasná, vyplývá z podmínek školy a pružně reaguje na vývojové změny ve zdravotnickém školství i v regionu. Žádosti školy o zařazení do sítě vyšších odborných škol se studijními obory diplomovaná všeobecná sestra, diplomovaný fyzioterapeut a diplomovaný ergoterapeut MŠMT nevyhovělo. V návaznosti na postupný vývoj koncepce zdravotnického vzdělávání bude škola korigovat i své další záměry (včetně event. obnovení žádosti o vyšší studium). Při stávající situaci chce zachovat současnou vzdělávací nabídku a sledovat další zvyšování kvality činnosti školy.

Plán činnosti pro školní rok 1999/2000 je podrobně zpracován, projednán a je v písemné formě k dispozici všem pracovníkům. V jednotlivých oblastech činnosti školy jsou přesně formulovány priority, v plánu jsou zohledněny prodiskutované podněty poradních a metodických orgánů i jednotlivých pracovníků, reflektuje i problémové oblasti činnosti školy. Hlavní úkoly v oblasti vzdělávací a výchovné i v oblasti řídicí a kontrolní práce jsou reálné a vycházejí z analýzy a závěrů minulého období. Úkoly jsou dále velmi podrobně rozpracované v termínech a s určením osobní zodpovědnosti. Roční plán je aktualizován v měsíčních plánech. Plnění plánu je průběžně sledováno a v pravidelných intervalech vyhodnocováno. Problematické oblasti jsou předmětem diskusí ve všech úrovních, problémy jsou řešeny.

Škola poskytuje vzdělání ve studijních oborech všeobecná sestra a ošetrovatelka v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol vydaným dne 27. října 1998 pod čj. 29 385/98-21 s účinností od 1. září 1998. Schválené učební plány obou studijních oborů (VS – čj. 29 978/97-71 s platností od 1. září 1997 a OSE – čj. VV-621-2.7.1991) jsou respektovány. Učební plán dálkového studia VS (čj. 26 906/96-71 s platností od 1. září 1996) je upraven na základě metodického pokynu k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení, vydaného MŠMT dne 30. dubna 1998 s účinností od 1. září 1998. Rozvrh školy je sestaven v souladu s vyhláškou MŠMT č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů a se základními pedagogickými dokumenty. Předepsaná týdenní hodinová dotace povinných předmětů je dodržena, volitelné předměty nejsou součástí centrálně vydaných učebních plánů. Nepovinné předměty nejsou vzhledem k nedostatku mzdových prostředků nabízeny. Žáci výjimečně nadaní a talentovaní ve škole nestudují, individuální plány nejsou zpracovány. Aktivity jednotlivců i skupin jsou podporovány.

Plánování je účinné a cílevědomé a projevuje se postupnými výraznými pozitivními změnami ve všech oblastech činnosti školy. Je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Organizace školy má přesně vymezená pravidla, která jsou dodržována a kontrolována. Veškerá činnost školy je podrobně dokumentována. Užší pedagogické vedení školy tvoří ředitel, zástupce ředitele a učitel řídicí praktické vyučování. Kompetence a povinnosti vedoucích pracovníků jsou specifikovány v organizačním řádu a v náplních práce. Pracovní řád, kterým se řídí ostatní členové pedagogického sboru, s nimi byl projednán a je veřejně přístupný. Závěry a úkoly, které jsou stanoveny na pravidelných poradách vedení školy, jsou přenášeny po linii přímé podřízenosti a prostřednictvím metodických orgánů.

Hlavním poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která zasedá v předem plánovaných termínech a operativně dle aktuálních potřeb. Zápisy jsou archivované a obsahují relevantní informace. Dalším poradním orgánem je kolegium, které ředitel svolává v návaznosti na řešenou aktuální problematiku (určování priorit požadavků v materiální oblasti, přijímací řízení, maturity apod.). Metodickými orgány jsou školní předmětové komise společenskovedních a přírodovědných předmětů, ošetrovatelských předmětů a psychologie. Činnost těchto orgánů vychází z hlavních úkolů stanovených plánem práce. Ředitel školy usiluje o postupné zvyšování jejich pravomocí (autonomie), kromě funkce metodické a organizační usiluje o výrazné posílení jejich funkce výchovné. Podporuje iniciativu a kreativitu pracovníků, snaží se postupnými kroky, nenásilnou, ale přesto progresivní formou uskutečňovat své představy. Úzká a operativní spolupráce existuje mezi školou a zdravotnickými zařízeními, pokud je praktická výuka uskutečňována i mimo trutnovskou nemocnici, je zřizován i sbor hlavních sester.

Systém předávání informací má přesná pravidla, informace se k žákům i učitelům dostávají včas a v ucelené podobě. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni o průběhu

a výsledcích vzdělávání, informace závažnějšího rázu jsou vždy sdělovány formou písemnou. Zpětnovazebné informace ředitel získává prostřednictvím metodických a poradních orgánů a studentské rady školy, ve které jsou zástupci všech tříd. Studentská rada s ředitelem školy pravidelně konzultuje vzdělávací i organizační problematiku, frekvence těchto jednání je limitována aktivitou žáků a jejich zájmem podílet se na hodnocení a řízení školy. Prvky demokratičnosti jsou uplatňovány ve všech úrovních řízení.

Důležitým zdrojem informací je výroční zpráva o činnosti školy, která je zpracována v souladu s § 17e zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů. Podává přehled o výsledcích výchovně vzdělávacího procesu a podrobně informuje o celé činnosti školy. Významná je i složka sebeevaluační, s konkretizací problémů v jednotlivých oblastech a vytyčením závěrů s odrazem pro další období. Výrazným momentem v prezentaci školy bylo padesáté výročí existence školy, které proběhlo v minulém školním roce. Obsahová i organizační úroveň prezentace byla vysoká.

Kvalita organizování činnosti školy je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Je implicitně vyjádřeno v Organizačním plánu na školní rok 1999/2000. Jsou zde stanoveny konkrétní úkoly pro vedoucí pracovníky, jednotlivé skupiny vyučujících a pro předmětové komise. Pedagogické rady slouží mimo jiné rovněž k otevřenému řešení výchovně vzdělávacích problémů. Ředitel školy usiluje o demokratický styl řízení tím, že všechny důležité problémy jsou konzultovány s pracovníky širšího vedení, předsedy předmětových komisí a kolegiem. Zásadním demokratickým prvkem těchto vazeb je sdílení úkolů i dosažených výsledků. Aktuální problematika je řešena operativním řízením, ředitel školy svolává poradou vedení, tj. svých zástupců pro praktické i teoretické vyučování a výchovného poradce. Cílem těchto porad je optimální řešení dané problematiky.

Lidský potenciál, kvalifikace vyučujících je využívána za daných podmínek a okolností optimálně. Jednou z okolností ovlivňující účelné využití lidských zdrojů je nedostatek vysokoškolských odborníků pro výuku ošetrovatelských předmětů. V současné době studuje 5 vyučujících obor ošetrovatelství při LF v Hradci Králové a směr odborné předměty pro zdravotnické školy při PF v Olomouci. Kromě odborné způsobilosti pro výuku ošetrovatelství jsou ještě rezervy v plné kvalifikovanosti u vyučujících cizích jazyků, chemie a ve výchovném poradenství. Přestože společensko-ekonomické podmínky neumožňují realizovat postgraduální vzdělávání v optimálním rozsahu, zúčastňují se vyučující vzdělávacích akcí akreditovaných vzdělávacích středisek jak v Trutnově, tak v Hradci Králové. V loňském školním roce se vyučující zdravotnických předmětů zúčastnili 14 vzdělávacích akcí, učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů celkem 19 doškolovacích akcí. V letošním školním roce tento trend pokračuje.

Nekvalifikovaní a začínající učitelé mají svého uvádějího učitele, se kterým spolupracují. V letošním školním roce se jedná o tři vyučující, kteří konají náslechy na hodinách svých patronů a naopak. Záznamy o těchto návštěvách nejsou dokladovány zápisem do třídních knih.

Škola se zúčastňuje pravidelně celorepublikových srovnávacích testů, nižší ročníky jsou orientovány na testy Scio a Kalibro, maturitní ročníky na sondu Maturant. Dosažené výsledky maturujících ročníků představují v jazyce českém celorepublikovou špičku, neboť mezi středními zdravotnickými školami České republiky se škola svými výsledky umístila na pátém místě.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni. Rezervy jsou ještě v zajištění plné odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících. Celá oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Ředitel má vypracován systém kontrolní činnosti, který je funkční a účinný. Delegování kontrolních kompetencí a povinností je adresně stanoveno, kontrolní okruhy i jednotlivé činnosti jsou přesně a termínovaně vymezené v plánu práce. Výsledky kontrol jsou dokumentovány. Pozitivní zjištění se odrážejí v morálním i materiálním oceňování pracovníků. Při negativních zjištěních jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě. Všechny výsledky kontrolní činnosti se dále promítají v následném operativním plánování a při sestavování celoročního plánu činnosti.

Těžištěm kontroly úrovně vzdělávání jsou hospitační cíle. Hospitační cíle jsou stanoveny, frekvence hospitační činnosti je velmi dobrá. Hospitační záznamy jsou archivovány, závěry jsou s jednotlivými učiteli projednávány, závěry obecnějšího charakteru jsou diskutovány v pedagogické radě. K prověřování výsledků výuky byly zejména v profilových předmětech vypracovány tzv. ročníkové testy, jejichž výsledky umožňují řediteli i celému vedení školy srovnávat znalosti paralelních tříd nebo úspěšnost působení jednotlivých učitelů.

Vedoucí pracovníky, metodické a poradní orgány ředitel školy směřuje k analytické práci, vyžaduje písemnou formu vyhodnocování kontrolovaných oblastí, formulování závěrů a návrhů opatření pro následující období. Ve srovnání s minulými lety je možno v současné době registrovat v dlouhodobém procesu sebereflexe pozorovatelný pokrok.

Pracovníci školy jsou vedeni ke kvalitní práci, aktivitě a kreativitě. Na konkrétních úkolech jsou zainteresováni morálně i finančně. Pro vyšší motivaci a zainteresovanost vyučujících na plnění úkolů mimo rámec pedagogických povinností byl vypracován systém odměňování pedagogických pracovníků prostřednictvím nadtarifních složek výplaty. Pravidelné přehodnocování výše osobních příplatků je realizováno na podkladě návrhů přímých nadřízených jednotlivých pracovníků. Ředitel školy každý měsíc vyhodnocuje dle svých písemných záznamů plnění úkolů a realizovaných aktivit. Za mimořádné činnosti jsou na pedagogických radách pracovníci hodnoceni a oceňováni, každý učitel dostává písemné odůvodnění získané odměny. Finanční ohodnocení se diferencováno v rozmezí cca dvou tisíc korun.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno nedodržení nebo porušení žádných závazných obecně platných právních předpisů. Povinná dokumentace je vedena v souladu s § 38a zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Kontrola dokumentace je účinná, v jejím vedení nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Ucelený evaluační systém je postupně vytvářen, v současné době jsou rozpracovávány evaluační nástroje, které se ověřují.

Kontrolní systém je účinný a jeho kvalita je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Úroveň řízení má ve všech sledovaných jevech nadprůměrnou úroveň a jeho kvalita je ČŠI celkově hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Během funkčního období ředitele školy byl zaznamenán výrazný pokrok v prostorovém řešení zajištění výchovně vzdělávacího procesu (půdní vestavba a další investiční akce), v materiálně technickém vybavení školy i v účelnosti jeho využívání a v estetickém dotvoření celkového dojmu školy. Promyšlené investování ve prospěch žáků a v souladu s prioritami studijního programu má progresivní výsledky ve zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu. Finanční prostředky jsou rovnoměrně rozdělovány jak na výuku odborných předmětů, tak i na výuku všeobecně vzdělávacích předmětů. Postupné snižování finančního zabezpečení školy je operativně řešeno. Např. dříve školou zcela dotované další vzdělávání je nyní řešeno padesátiprocentní účastí učitelů na účastnických poplatcích i cestovním.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno nehospodárné nakládání s finančními prostředky přidělovanými ze státního rozpočtu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané dne 27. října 1998 pod čj. 29 387/98-21 s platností od 1. září 1998,
- Zřizovací listina čj. 18 802/97-60 ze dne 12. května 1997 a Dodatek ke zřizovací listině čj. 30 365/98-21 ze dne 4. listopadu 1998 s účinností od 1. prosince 1998,
- schválené učební plány vyučovaných studijních oborů (VS - čj. 29 978/97-71, dálkové studium VS - čj. 26 906/96-71, OSE – čj. VV-621-2.7.1991),
- schválené učební osnovy sledovaných předmětů,
- povinná dokumentace školy dle § 38a zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- organizační řád,
- pracovní náplně zaměstnanců,
- plán práce pro školní rok 1999/2000,
- plán kontrolní činnosti,
- plány práce metodických orgánů,
- hospitační záznamy,
- smlouvy se zdravotnickými zařízeními,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999 a výroční zpráva o hospodaření,
- Almanach 1949-1999 k 50. výročí založení školy.

ZÁVĚR

Pozitiva

- Kvalitní personální i materiální podmínky výuky matematiky, fyziky a chemie, pracovní, tvůrčí a estetické prostředí jazykových učeben a velmi dobré materiální zajištění odborné složky vzdělávacího programu,

- integrace moderní didaktické techniky do výuky, aplikace audiovizuální metod,
- velmi dobrá úroveň vzdělávání, využívání mezipředmětových vztahů zajišťující komplexnost vědomostí a poznatků v odborných předmětech a cizích jazycích, velmi dobře promyšlená náplň laboratorních cvičení z fyziky a chemie,
- zvýšená pozornost věnovaná vyučujícími cizích jazyků specifické tematice předmětu (zdravotní péče, první pomoc, lidské tělo).

Negativa

- Střídání různých jazyků během výuky dálkově studujících žáků,
- nižší aktivita žáků prvních ročníků a absence shrnutí probíraného učiva v závěru vyučovacích jednotek při jazykové výuce,
- zařazení výuky cizích jazyků v prvním ročníku na osmou a devátou vyučovací hodinu,
- umístění výuky fyziky a chemie do prostor chemické laboratoře,
- malá míra názornosti a pozornosti věnované rozvoji komunikativních schopností žáků v teoretické výuce fyziky a chemie.

Doporučení inspekce k další činnosti

- Dle finančních možností školy pracovat s jazykovými počítačovými programy, Internetem,
- doporučit odborné studium pedagogicky způsobilým učitelům cizích jazyků,
- posílit názornou složku teoretické výuky fyziky a chemie, zaměřit pozornost na vytváření lepší schopnosti samostatného věcného projevu žáků,
- výhledově řešit otázku teoretické výuky v prostorách laboratoře,
- v plánování předmětu ošetřovatelsví neposunovat tematický celek ošetřovatelský proces za témata, ve kterých již má být aplikován.

Úroveň plánování a přípravy výuky je hodnocena jako nadprůměrná, materiálně technické, personální i psychohygienické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

Kvalita výuky sledovaných německého jazyka byla vynikající, anglického, latinského a francouzského jazyka velmi dobrá a v jazyce ruském průměrná. Úroveň vedení hodin matematiky byla vynikající, v chemii a fyzice velmi dobrá. Odborná část vzdělávacího programu včetně praktické přípravy měla úroveň velmi dobrou. Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako nadprůměrná.

Systém řízení vykazuje ve všech sledovaných oblastech vyrovnanou úroveň a kvalita řízení je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní nakládání s finančními prostředky přidělovanými ze státního rozpočtu.

Činnost Střední zdravotnické školy Trutnov je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva ŠtorkánováE. Štorkánová v. r.
Členové týmu	Mgr. Dana JanulíkováD. Janulíková v. r.
	Mgr. Edvard SuchanekE. Suchanek v. r.

V Teplicích dne 27. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:16. května 2000.....

Razítko

Ředitel školy	Podpis
RNDr. Karel JavůrekK. Javůrek v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Trutnov	2000-05-29	065 346/00-5025
Zřizovatel - MŠMT	2000-05-29	065 347/00-5025
Rada školy není zřízena	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány